

UNIwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

KATEDRA GINEKOLOGII, POŁOŻNICTWA I ONKOLOGII GINEKOLOGICZNEJ
KLINIKA NIEPŁODNOŚCI I ENDOKRYNOLOGII ROZRODU

KIEROWNIK KATEDRY I KLINIKI

PROF. DR HAB. MED. LESZEK PAWELCZYK

ul. Polna 33
60-535 Poznań

tel. 061 84-19-412,
fax 061 84-19-612
e-mail: knier@ump.edu.pl

Poznań, dnia 18 czerwca 2021r.

Ocena rozprawy doktorskiej pt.

" Ocena stężeń androgenów, leptyny i greliny we krwi pacjentek z zespołem policystycznych jajników w korelacji z parametrami antropometrycznymi i dietą" lek. Aleksandry Marii Polak

Zespół policystycznych jajników jest jedną z najczęstszych endokrynopatii u kobiet w okresie rozrodczym i dotyczy około 8-10% tych kobiet. PCOS charakteryzuje się: hiperandrogenizmem, zaburzeniami miesiączkowania o typie rzadkich miesiączek lub ich braku oraz obrazem jajników policystycznych w ultrasonografii. Etiopatogeneza zespołu policystycznych jajników nadal nie jest do końca wyjaśniona. Istnieje wiele teorii patogenetycznych, które prawdopodobnie nawzajem się uzupełniają. Najbardziej poznana hipoteza zakłada, że do rozwoju PCOS dochodzi na skutek insulinooporności i hiperinsulinemii, które doprowadzają do hiperandrogenizmu. Dyskutowaną teorią jest również prenatalne narażenie na podwyższone stężenie androgenów i późniejsza rola czynników epigenetycznych w rozwoju PCOS w okresie dojrzewania i dorosłości. Zespół policystycznych jajników to nie tylko choroba charakteryzująca się klinicznymi objawami hiperandrogenizmu i brakiem miesiączek, ale przede wszystkim wiążąca się ze zwiększoną zachorowalnością na cukrzycę typu II, nadciśnienie, chorobę niedokrwienną serca, zawał mięśnia sercowego, zespół metaboliczny oraz niealkoholowe stłuszczenie wątroby. Osobnym problemem dotyczącym kobiety z PCOS jest niepłodność oraz powikłania w ciąży w tym przede wszystkim cukrzycą ciążową.

Otyłość u kobiet z PCOS dotyczy ponad 50% pacjentek i jest otyłością typu brzuszego ze zwiększeniem ilości tkanki trzewnej. Wiadomym jest, że nawet 5% spadek masy ciała skutkuje poprawą parametrów klinicznych i endokrynologicznych. Przedstawiona do oceny rozprawa doktorska składa się z dwóch oryginalnych prac, w których doktorantka jest pierwszym autorem.

Pierwsza praca z IF 3,3 MNiSW=140

„Body Composition, Serum Concentrations of Androgens and Insulin Resistance in Different Polycystic Ovary Syndrome Phenotypes” Aleksandra Maria Polak, Agnieszka Adamska, Anna Krentowska, Agnieszka Łebkowska, Justyna Hryniewicka, Marcin Adamski, Irina Kowalska *Journal of Clinical Medicine*, 2020 Mar 9;9(3):732.doi: 10.3390/jcm9030732.

Druga praca z IF 4,546 MNiSW=140

The Association of Serum Levels of Leptin and Ghrelin with the Dietary Fat Content in Non-Obese Women with Polycystic Ovary Syndrome Aleksandra Maria Polak, Anna Krentowska, Agnieszka Łebkowska, Angelika Buczyńska, Marcin Adamski, Edyta Adamska-Patruno, Joanna Fiedorczuk, Adam Jacek Krętowski, Irina Kowalska, Agnieszka Adamska

Łączny IF obu prac doktorantki jest wysoki i wynosi 7,849 a punktacja MNiSW 280.

Wstęp pracy obejmuje 4 strony i przedstawia podstawowe informacje na temat rozpoznania oraz dokładny opis 4 fenotypów zespołu PCOS oraz rolę insulinooporności w tym zespole. Następnie doktorantka przedstawia zależności pomiędzy dietą i jej składnikami, a rozwojem otyłości u pacjentek z zespołem policystycznych jajników. Kolejne informacje we wstępie dotyczą roli leptyny i greliny w otyłości u kobiet z PCOS i kontrowersje wynikające ze sprzecznych wyników w tym zakresie.

Kolejną częścią rozprawy jest dokładne przedstawienie prac składających się na cykl. W pierwszej pracy doktorantka oceniała zależności pomiędzy androgenami i insulinoopornością, a rozkładem tkanki tłuszczowej w różnych fenotypach PCOS.

Praca została opublikowana w prestiżowym recenzowanym czasopiśmie, więc to jest miejsce na jej ocenę. Chciałabym jedynie podkreślić dużą ilość włączonych pacjentek, oznaczenie insulinooporności metoda HOMA-IR, a skład masy ciała metodą DXA.

Wnioski z pracy są wyciągnięte prawidłowo i potwierdzają rolę tkanki tłuszczowej trzewnej w rozwoju insulinooporności.

W drugiej pracy doktorantka oceniała związek pomiędzy stężeniem leptyny i greliny a składnikami diety u kobiet z PCOS. Praca została opublikowana w prestiżowym recenzowanym czasopiśmie, więc została już zrecenzowana. Chciałabym jedynie podkreślić bardzo dobre zaplanowanie i przeprowadzenie badania oraz bardzo ciekawy pomysł powiązania składników diety ze stężeniem leptyny i greliny. Wnioski z pracy są wyciągnięte prawidłowo i potwierdzają rolę diety bogatotłuszczowej w rozwoju otyłości i insulinooporności.

Pismiennictwo zostało dobrane przez doktorantkę bardzo dobrze, zarówno w pracach oryginalnych jak i we wstępie do rozprawy.

Rozprawa doktorska została wykonana na podstawie odpowiednio dobranych tematycznie 2 prac w wysoko impactowanych czasopismach. Przedstawiona do oceny rozprawa uzyskała pozytywną recenzję i upoważnia mnie do wystąpienia do Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku o dopuszczenie lek. Aleksandry Marii Polak do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Dodatkowo zwracam się o wyróżnienie rozprawy doktorskiej ze względu na jej dużą wartość merytoryczną oraz całosciowy dorobek doktorantki IF-14,085 i punktacja MNiSW = 485.

Z poważaniem

Prof dr hab.n.med. Beata Banaszewska

